

L Ē M U M S
Valmierā

2023.gada 30.martā

Nr.____
(protokols Nr.____, __.š.)**Par Valmieras novada pašvaldības
tiešās līdzdalības saglabāšanu SIA
“Vidzemes slimnīca”**

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 6.punktā ir noteikta pašvaldības autonomā funkcija – gādāt par iedzīvotāju veselību – īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu, domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos. Tā paša likuma 73.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantam.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu publiskā persona privāto tiesību jomā darbojas veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus un veicot komercdarbību. Atvasinātas publiskas personas, izveidojot privāto tiesību juridiskās personas, arī tādas, kurām nav peļņas gūšanas rakstura, nevar izvairīties no šajā likumā noteiktās atbildības un izvirzīt tām citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmo daļu publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus.

Atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmajai daļai, publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem. Savukārt minētā likuma 7.panta otrā daļa noteic, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstīcija. Lēmumā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem un vispārējo stratēģisko mērķi.

Pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu, ir veikts Valmieras novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) līdzdalības izvērtējums (Pielikums) SIA “Vidzemes slimnīca”, reģistrācijas Nr. 40003258333, kurā Pašvaldībai pieder kapitāla daļas. SIA “Vidzemes slimnīca” ir IV līmeņa ārstniecības iestāde (reģionālā slimnīca), kas nodrošina neatliekamo 24 stundu stacionāro palīdzību Vidzemes reģiona iedzīvotājiem.

Stacionāro pakalpojumu jomā SIA "Vidzemes slimnīca" ir vadošā daudzprofilu reģionālā slimnīca Vidzemes reģionā (tiek nodrošināta ārstniecība 16 specialitātēs) un reģionā lielākā neatliekamās medicīniskās palīdzības sniedzēja, dzemdību palīdzības, bērnu intensīvās terapijas un insulta vienības nodrošinātāja.

No minētā juridiskā un ekonomiskā izvērtējuma, tai skaitā ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, secināms, ka tiešā līdzdalība SIA "Vidzemes slimnīca" ir saglabājama un šīs kapitālsabiedrības darbība turpināma esošajā statusā. SIA "Vidzemes slimnīca" sniegtie pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības attīstībai un ir atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajā daļā cita starpā noteikts, ka veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Pašvaldība, atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajai daļai, novērtējot tās līdzdalības saglabāšanu SIA "Vidzemes slimnīca", konsultējās ar Konkurences padomi, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (turpmāk – LTRK), saņemot šo institūciju atzinumus. Viedoklī par Pašvaldības līdzdalību SIA "Vidzemes slimnīca" LTRK norādījusi, ka, tās ieskatā, Pašvaldība ar savu līdzdalību SIA "Vidzemes slimnīca" nodrošina pakalpojumus, kas ir svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijai un tās attīstībai, līdz ar to Pašvaldības līdzdalība šajā kapitālsabiedrībā būtu jā saglabā. Vienlaikus LTRK aicina izvērtēt, vai kādu no SIA "Vidzemes slimnīca" no piedāvātajiem pakalpojumiem spēj nodrošināt privātais sektors.

Konkurences padomes (turpmāk – KP) atzinumā, Pašvaldības lietvedībā reģistrēts 20.01.2023. ar reģ. Nr.4.1.8.3/23/687, norādīts, ka, ievērojot Pašvaldības stratēģisko mērķi veselības aprūpes nodrošināšanas un veicināšanas jomā, kā arī pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7. pantu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktu, Pašvaldības tiešā līdzdalība SIA "Vidzemes slimnīca" ir saglabājama un tās darbība turpināma esošajā statusā. KP sniegusi savus ieteikumus

Pašvaldība, pieņemot šo lēmumu, ņem vērā KP veiktos secinājumus, kā arī paustās rekomendācijas, tostarp ieteikumus, kas saistīti ar nepieciešamību izvērtēt, vai SIA "Vidzemes slimnīca" vai un kādā mērā, ambulatoro veselības aprūpes un laboratorisko pakalpojumu sniegšanā Pašvaldības teritorijā, SIA "Vidzemes slimnīca" konkurē ar privātajiem tirgus dalībniekiem, t.sk. to, vai konkrēto pakalpojumu pārtraukšanas gadījumā neveidotos tirgus nepilnība, kā arī izvērtēt, vai daļu reklāmas izvietojšanas laukumus slimnīcas telpās un mājaslapā, kā arī video reklāmu foajē, būtu iespējams nodot nomā privātam tirgus dalībniekam, un izvērtēt ēdināšanas pakalpojuma nodošanu ārpuspakalpojumā.

Pamatojoties uz visu iepriekš norādīto, tostarp izvērtējumā paustos apsvērumus, Pašvaldība atzīst, ka pastāv Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktais priekšnoteikums publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā. SIA "Vidzemes slimnīca" darbības rezultātā tiek radīti tādi pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, un Pašvaldības līdzdalības saglabāšana SIA "Vidzemes slimnīca" ir pamatota no ekonomiskā viedokļa un atbilst konkurenci regulējošajiem tiesību aktiem. Tādējādi ir atbalstāma arī turpmāka Pašvaldības līdzdalība SIA "Vidzemes slimnīca".

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 6.punktu, 10.panta pirmās daļas 9.punktu, 73.panta pirmo daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu, 88.panta pirmo un otro daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, 7.panta pirmo un otro daļu, Konkurences likuma 14.¹pantu un Saimniecisko lietu komitejas 16.03.2023. atzinumu,

Pašvaldības dome, balsojot: PAR –, PRET –, ATTURAS –, nolemj:

1. saglabāt Pašvaldības tiešo līdzdalību SIA "Vidzemes slimnīca" un atzīt to par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem;
2. noteikt, ka SIA "Vidzemes slimnīca" vispārējais stratēģiskais mērķis ir *nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, sniedzot un attīstot kvalitatīvus, efektīvus, iedzīvotājiem pieejamus plaša spektra IV līmeņa veselības aprūpes pakalpojumus Pašvaldības administratīvajā teritorijā,*

īstenojot ārstniecības iestāžu sadarbības teritoriju principu Vidzemes reģionā, vienlaikus attīstot atbilstošu infrastruktūru;

3. vērst SIA "Vidzemes slimnīca" valdes uzmanību uz nepieciešamību veikt izvērtējumu, vai un kādā mērā, ambulatoro veselības aprūpes un laboratorisko pakalpojumu sniegšanā Pašvaldības teritorijā, SIA "Vidzemes slimnīca" konkurē ar privātajiem tirgus dalībniekiem, t.sk. to, vai konkrēto pakalpojumu pārtraukšanas gadījumā neveidotos tirgus nepilnība, kā arī izvērtēt, vai daļu reklāmas izvietojuma laukumus slimnīcas telpās un mājaslapā, kā arī video reklāmu foajē, būtu iespējams nodot nomā privātam tirgus dalībniekam, un izvērtēt ēdināšanas pakalpojuma nodošanu ārpus pakalpojuma;
4. vērst SIA "Vidzemes slimnīca" valdes uzmanību uz nepieciešamību regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi gadā, veikt konkurences neitralitātes izvērtējumu, konsultējoties ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem (t.sk. pašiem komersantiem), atbilstoši Konkurences likuma 14.¹pantam, lai novērstu varbūtēju konkurences neitralitātes pārkāpumu;
5. lēmuma izpildes kontroli uzdot Pašvaldības izpilddirektorei.
6. lēmums stājas spēkā 2023.gada 30.martā.

Pielikumā: Izvērtējums par Valmieras novada pašvaldības tiešo līdzdalību SIA "Vidzemes slimnīca", reģistrācijas Nr.40003258333, uz 23 lappusēm.